

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:  
 Egész évre — 24 kor.  
 Negyedévre — 6 »  
 Helyben háshoz hozva:  
 Egész évre — 20 kor.  
 Negyedévre — 5 »  
 Vidékre postán szállítva:  
 Egész évre — 24 kor.  
 Negyedévre — 6 »

# TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és  
 kánap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
 Nagyvárad, Apáczna-utca 3.

A szerkesztőség kéréseinek visszadási  
 vagy megfordító nem vállalunk.

Előzetesek és hirdetések a  
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

## Népgyűlés.

A Rhédey-kert öreg fái ma bizonyos csodálkozva rázzák meg lombjaikat: mi lesz? Mit jelent ez a nagy sokadalom?

A függetlenségi párt és a szociálisták tartanak közös népgyűlést az általános, tiltkos, községenkénti és egyenlő választójog érdekében, azonfelül elítélik a parlamenti erőszakoskodásokat.

Érdekes véletlek fognak itt találkozni. Gróf Károlyi Mihály, a magyar gazdák lelkes, odaadó munkásságu elnöke együtt fog szerepelni Szende Pállal, az agráriusok esküdt ellenségével. Ott lesz gróf Esterházy Mihály, az ezerholdasok képviselője és Kunfi Zsigmond, aki az ezerholdasok ellen annyiszor hirdet irtó háborút faji lapjaiban. Ha ezeket a neveket az ember elolvassa, lehetetlen nem emlékeznie rá, hányszor állottak és fognak még állani viselőik egymással szemben? Van-e nagyobb ellentét, mint egy Esterházy gróf és egy Kunfi Kohn? Vagy egyfelől a szociáldemokraták fennhirdetett nemzetközisége, mely lenézi a hazát, másfelől az az izzó, mondhatnók fanatikus hazaszeretet, mely a régi 48-as lobogóra felírva volt?

Nem tudjuk egyelőre, lesz-e zászló a

mai népgyűlésen? Én nem tudom, de akármenyire természetellenes is ez az egész szövetkezés, valami megbékítő jelenség volna az, ha legalább közös zászlajuk, közös imádságuk volna. Hiszen harcot hirdetnek, csatasorba állanak, mint a katonák, ki hallott katonát zászló nélkül, ki ne tudná, hogy minden katona imádkozik legalább egyszer: a csata előtt a győzelemért?

A ma harcot hirdető sereg is egészen másként léphetne fel, ha volna közös lobogójuk: a piros-fehér-zöld, és közös imádságuk: hogy Isten áldd meg a magyart!

Magyarok valamennyien. Ez a föld a hazájuk, melyen minden rögöt magyar vér szentelt meg. Magyar a beszédjük, magyar a tüzes temperamentumok. És legmagyarabbak abban, a miben az egész ellenzék velük bizonyítja magyarságát: hogy csak a bajban tartanak össze, de ha nincs aki kívülről ostorozza őket, rögtön kilencen tizfelé szaladnak és hátulról egymást támadják mérgezett nyilakkal.

Ha most, a veszedelem idején megtanulna az ellenzék egységesen eljárni jó és balsorsban egyformán: üdvös volna a hazára is, az ellenzékre is.

A mi különös helyzetünkben feltétlenül szükség van erős ellenzékre. A ka-

tonai törvényekben egész sereg közjogi és közgazdasági sérelem van, a melyeket egy erős, egységesen fellépő ellenzék kiszoríthatott volna a törvényekből. Nem volt komolyan fellépő ellenzék, nem volt, a ki ellenőrző feladatát teljesítette volna: keresztülment minden sérelmes rendelkezés a Corpus Juris gazdagabb lett a magyar állam függetlenségét csorbító egész sor rendelkezéssel.

A mostani együttműködésből le kell vonnia bizonyos tanulságot a függetlenségi pártnak és a szociálistáknak egyaránt.

A függetlenségi párt megtanulhatja, hogy a meddő közjogi harcok kora lejárt. Meg kell erősödnünk idebent, hogy kifelé imponáló erővel léphessünk fel. Nem szabad egy porcra sem szem elől téveszteni a végcél: a Mohácsnál elbukott független Magyarország lobogójának felemelését. De azt se feledje a függetlenségi párt, hogy Mohácsnál egy pártharcokban elgyengült, belső viszályokban vonagló Magyarország esett el, a melynek fiai jobban gyűlölték egymást, mint a mennyire küzdöttek az ellenség ellen. Ne feledje, hogy a Mohács utáni Magyarország egy része a némettel, másik része a pogányval szívesebben fogott kezét, mint a saját vérével, hogy addig nem lehet álmodni sem a független Magyarországról.

## „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

### Nellyke hozománya.

A legtöbb ember, aki még nem lépett angol földre, az angol nőt plaidbe öltöztetett seprűnyélnek képzele, amelynek két széles, ludtalpu lába, nem éppen elegáns cipőbe van bujtatva, míg felül csontos fejben végződik, amelynek túlnagy álkapcsában hosszú, sárga fogak éktelenkednek.

E kép azonban nem illik Albion minden asszonyára. Nagyon csinos angol nők is léteznek és ha szépek akarnak lenni, úgy csodamódra értenek hozzá.

Kiszmann Nelly a legimádatóbb kis szőke szépség volt, azonfelül pedig tizenötödik leánya volt egy szegény vidéki lelkésznek. Tizennyolcadik születésnapján tiszteletes atyja, aki már sok mindent megtanította — husz shillinget, atyai és lelkészi áldását adta neki és szeliden de mégis energikusan kitétte a szűrét, miközben bibliai hangon szólt hozzá:

— Menj leányom! Atyád nem tud már eltartani! . . . Menj és ne térd le soha az Ur ösvényeiről!

— Uram! — könyörgött a lány. — Mi lesz méltatlan szolgálódból?

Atyja — aki bizonyára magas kora folytán nagyot hallott — nem felelt neki. A kis Nelly nem merte megismételni kérdését. — Vonatra szállt, hogy Londonban keressen szerencsét.

A szakasz türes volt. Az első állomásnál többször felnyitották a kupé ajtaját, de gyorsan be is csukták újra. Férfiak voltak természetesen, akik úgy menekültek el, mintha magát a sántát jelentették volna meg!

Mindenki tudja milyen veszélyes dolog az erényes Angolhonban fiatal hölgygyel egyedül utazni egy kupéban, még hogy ha a világ leg-erényesebb emberével történik is meg e kellemetlen helyzet.

Utolsó percben, amikor újra elindult már a vonat, az ajtó felpattant és egy fiatal ember rohant be rajta. Mielőtt helyet foglalt, köszöntötte Nellyt, ami azt a meggyőződést érlelte meg a leányban, hogy ez a férfi nem angol!

— Miss! — kérdezte az utitárs — Megengedi kérem, hogy lebecsáljam az ablakot?

Ujabb csodálkozás Nelly részéről, aki zavarában leejtette az esernyőjét. A fiatal ember odarobant, hogy felemelje. Erre Nelly már biztosra vette az idegen nemzetiségét.

Ez csak francia lehet, gondolta magában. Ez a feltevés, biztonsággá fejlődött, amikor beszélgetésbe kezdett az utitárs. Nelly kezdetben elutasító némasággal és impertinens arckifejezéssel fogadta a fiatal ember fáradozásait. Minden jól nevelt angol leány is így tett volna az ő helyén. De olyan csinos fiú volt, jómodoru, kellemes hangú, hogy elvéte felelgetett neki Nelly. Aminek az lett a következménye, hogy a kis Nelly szükségét érezte annak, hogy könnyítsen gondterhes szívére és ezért elmondotta az idegennek, hogy ő tizenötödik leánya Kiszmann Reveneknek, hogy atyja kitétte hazulról és ő most — husz shillinggel zsebében — utazik Londonba.

Amikor befejezte elbeszélését, könnyei megeredtek. A fiatal ember meghatottan ült melléje, hogy néhány meleg szóval megvigasztalja. Meglehet, hogy túlságosan vigasztalta, — lehet, hogy Nellyke úgy elmélyedt bánatában — mindenesetre megállapítható, hogy a fiú ajkai egy pillanatig odatapadtak a leány kis kezéhez.

Ez az érintés felkeltette Kiszmann lelkész leányának szigorú erkölcsét. Lármás ébredés volt ez.

Kiszmann kisasszony borzalmas sikolyok közepette fel-alá futkosott a kupéban.

Nagyvárad

**Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete**

Rákóczi-ut. 9. szám alatt a Széchenyi szálloda mellett

**fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban**

Telefon 769. sz.

legelőször bevásárlási forrás.

Telefon 760. sz.

mig minden magyar vállalva nem dolgozik közös célra.

Vajjon nem látjuk-e ma ugyanazt a szakadékot a magyar és magyar közt, mint ami volt Mohács után?

A függetlenségi párt hozza közelebb programját a reális élethez, erősítse meg gazdasági tartalommal, mindjárt több és nagyobb sikert fog elérni.

A szociáldemokraták józan része is tanulhat a szövetezésből. Fellépésük csak most kezd valamelyes rokonszenvet kelteni itt-ott, mikor a legizzóbban nemzeti jelszavakért küzdő függetlenségi pártokkal együtt lépnek föl s vallás- és hazagyűlölő handabandázásaikat legalább egyelőre abban hagyják. Hagyják abba végképp Irták ki maguk közül azokat a dologtalan heréket, akik eddig diszkreditáltak minden szociális mozgalmat. Ne legyenek magyar ember létükre vak eszközei egy harácsolásra éhes, a magyarsághoz semmivel sem kapcsolódó idegen érdekszövetkezetnek, mely a magyar munkásság izmos vállain akar föl-emelkedni a hatalomhoz. Ébredjenek tudatára annak, hogy magyarok, keresztények és munkások, ne azokat tegyék meg vezéreiknek, akiknek nincs fogalmuk Istenről, hazáról, de munkáról sem. Van olyan intelligens a magyar munkásság, hogy nem szorult rá idegenek vezetésére.

Gyakorlatias függetlenségi politika, nemzeti szellemű szociális haladás: ha ezeket az eredményeket elérjük, akkor a ma oly különös szövetezésnek még jó gyümölcsei is teremhetnek. Talán még azt is elérjük, hogy valamikor a magyar megérti a magyart.

A francia értelmetlenül bámult reá. E percben, a leeresztett kupé ablak előtt megjelent egy megbotráncozott brit tej. — Aca! — mondta ez a brit hivatalnok, miközben szegyenlősen sütötte le a szemét. A következő állomáson jegyzőkönyvet vett fel az utitárs tulságosan merész udvarlásáról és röviddel ezután elítélték ötven font sterling kártérítés fizetésére Miss Kizmann javára.

Az angol törvény — ez a vén puritán nő — nem ismer kiméleteket, ha az erényről van szó. Ilyen keresetre nem is számított a kis Nelly. Ez a csengő eredmény megnyilatkozást jelentett neki.

— Ezt igazán soh' se hittem volna — suttopta, miközben zsebreavágta a pénzt. Es azzal a sajnálatosan praktikus okoskodással, amely jellemzi az angolszász fajt, rögtön hozzátette a kedves gyermek:

— Megtaláltam a hivatásomat... jövedelmező és könnyű hivatás:

Es tényleg e perctől kezdve csak egyetlen életcélja volt annak az erényes leánykának: a Londonba és vissza robogó vonatokon üres vagy csak egy ur által lefoglalt kupét keresni. Helyet foglalt benne és nem volt más dolga, csak jegyzőkönyvet vétetni fel a következő állomáson.

A terv csak akkor nem sikerül, ha az

Valamikor azt mondta Zrinyi Miklós, a költő, ne bánts a magyart! Ő ezt a töröknek kiáltotta oda. Ma éppen olyan alapos okkal kiálthatná a magyaroknak.

\*

## Politikai hírek.

Justh Gyulának a királyhoz intézett levelére mindezeideig nem érkezett válasz.

A M. E. L. értesülése szerint döntés ebben a kérdésben egyelőre nem is fog történni. A király, aki a döntést magának tartotta fenn, szeptember első napjaiban fejezi be ischli üdülését s pár nap múlva Budapestre, illetve Gödöllőre utazik, ahol pár hetet fog tölteni. Budapesti tartózkodása alatt a király audiencián fogadja Justh Gyulát s ezen az audiencián fogja közölni elhatározását a függetlenségi és 48-as párt vezérével.

### A mandátumfosztó javaslat.

Ferenczy Árpád dr egyetemi magántanár a «B. H.» tegnapi számában foglalkozik a mandátumfosztó javaslattal.

Ferenczy ebben a cikkében elmondja azt az érdekes történetet, amikor az angol parlament Wilkes képviselőt mandátumától megfosztotta.

Wilkes, írja Ferenczy, egy hírlapi cikkével zudította maga ellen a királyt és a parlament haragját. Azt mondotta lapjában, a North Bitonban (1763) a király trónbeszédéről, hogy a miniszterek hazugságot adtak a király szájába.

A kormány a súlyos sértésre pörbe fogta, a parlament pedig kiütte kebeléből az addig alig ismert Wilkes. Közel husz éven át tartó küzdelem keletkezett erre Wilkes, illetve választói és a parlament között. A middlassxi

illető angol ember volt. Szó nélkül engedte át neki az egész kupét és megszökött. Ezt a taktikát az angolok főleg háboru idején szokták elkövetni.

De idegenekkel mindig boldogult.

Nellynek e kis játékok szépen jövedelmeztek, azonfelül a londoni és környékbeli bíróságoknál ragyogó erényű leányszónak ismerték.

Az anyák követésre méltó példa gyanánt említették őt leányaik előtt.

Időnként levelet kapott tiszteletes Kizmann urtól, — akinek néha küldözgetett egyet-mást a megtakarított pénzből — amelynek utóiratai mindig így hangzottak:

— Reményilem leányom, hogy nem térsz le soha az erény ösvényeiről.

Mire Nellyke ezt válaszolta:

— Nyugodt lehetsz atyám, a leányod mindig az erény ösvényein halad.

Kétségtelenül szép hozományt keresett volna az angol törvények segítségével, ha balvégeze nem hozza össze őt egyszer egy olaszal.

Az olasz nem tudta kifizetni az 50 font sterlinget — le kellett volna ülnie — a kis Nelly megkönyörült rajta s mivel nagyon csinos legény volt, elment hozzá feleségül. Megtehetette, volt már hozománya.

Michel Thivans.

választók ragaszkodtak képviselőjükhöz, akit újra meg újra megválasztottak s a parlament újra meg újra kiűzött. Az eredmény az lett, hogy az előbb korántsem népszerű Wilkes lassanként a legnépszerűbb ember lett Angliában.

Megtette végül a parlament azt, hogy a beadott összes szavazatoknak alig egyötödét elnyert ellenjelöltjét jelentette ki vele szemben törvényesen megválasztott képviselőül, amire London városa azzal felelt, hogy Wilkest előbb aldermanná, majd lordmajorrá választotta, kerülete pedig az általános választásoknál újra őt tüntette ki bizalmával. A végső eredménye a küzdelemnek az volt, hogy a parlament kénytelen volt engedni s kitörölni jegyzőkönyvéből mindazokat a határozatokat, amelyek Wilkes ellen irányultak.

Ezzel nyilvánvalóvá s a parlamenti jognak ma már kétségbe nem vont egyik alaptételévé vált az az elv, hogy pusztán a parlamentből való kizárás nem vonja maga után a passzív választói jog elvesztését is.

### Békeakció.

Mig a színen tart a hadakozás, a kulisszák mögött serényen munkálkodnak a béke nyelvében. A kapacitálás nem előszóval történik, hanem levelekben, amelyek a 67-es vezető politikusok közt sűrűn váltakoznak. Most, hogy a véderőtörvények szentesítve lettek, a munkapárt tele van reménységgel, hogy a képviselőház megnyitása napján az ellenzék harcias hangulatát leszerelheti. Hir szerint maga a király fordul a nemzethez szózzal, amelyben együttes békés munkára szólítja a nemzetet.

## Az egyesült ellenzék népgyűlése.

### Gróf Károlyi Mihály és Holló Lajos Nagyváradon

#### Tüntető fogadtatás.

A szövetezett ellenzék, amely ma szerte az országban népgyűléseket tart, hogy felvilágosítsa a népet a közelmúlt izgalmas parlamenti eseményei felől és megnyerje akciójuknak a nemzetet, ma Nagyváradon fog népgyűlést tartani. A város és Biharmegye ellenzéki érzelmi polgársága lelkesen készülődik a népgyűlésre, amelyen tiltakozását fejezi ki a parlamenti erőszak, Tiszáék eljárása ellen és követeli a demokratikus választójogot.

Az ellenzék vezéremberei közül gróf Károlyi Mihály, Holló Lajos és Nadányi Gyula képviselők tegnap este a gyorsvonattal érkeztek Nagyváradra, velük jött a szociáldemokraták részéről Kunfi Zsigmond, a választójogi liga képviselőjében pedig dr Szende Pál.

Hogy milyen hatalmas, impozáns kifejezése lesz a mai népgyűlés a város és megye ellenzéki érzelmi polgári véleményének és hangulatának, legjobban bizonyítja a tegnapi tüntető, lelkes fogadtatás. Este hét óra fele valóságos néparadat indult a pályaudvarhoz. Körülbelül ezer ember volt együtt a Perronon és az állomás előtt, ahol Horváth Géza kapitány vezetésével egy csapat rendőr ügyelt fel a

# Diósy Soma

cimfestő, zománctábla készítő

TELEFON 839.

Kérem csak a telefont használni.

rendre. A nagyváradai függetlenségi párt vezető emberei mindnyájan kint vannak. A közönség türelmetlenül várja a gyorsvonatot, amely hét óra után a rendes időben robogott be a pályaudvarra. Zugó éljenzés fogadja az érkezőket.

Majd mikor elcsendesül az éjlen és a taps, dr. *Stokker* József néhány lelkes szóval üdvözli a vezéreket, Nagyvárad függetlenségi érzelmű polgárai nevében, amelyre gróf *Károlyi* Mihály válaszolt:

— Az egyesült ellenzék nevében jöttünk ide — úgy mond, — hogy felvilágosítsuk Önöket azokról az eseményekről, melyek a közelmúltban Budapesten, a parlamentben történtek. Kétszeres örömmel jöttem ide, a legszivesebben jöttem ebbe a városba, Bihar megye székhelyére, amelynek leginkább kellett végig szenvedni a Tisza uralom okozta (felkiáltások: abcug, levele!) kálváriát. Eljöttünk, hogy Önöket lelkesítsük és hogy Önök lelkesítsenek bennünket.

Hatalmas éljenkiáltás töltötte be a levegőt, a tőmeg pedig sűrű sorokban indult a városba. A tömeg a kocsihoz szálló vendégeket az uton lelkesen éljenzte.

A Szent László téren, a Fekete Sas épületén nemzeti színi zászlókat lenget a szél, előtte pedig óriási 2—3000 fős tömeg verődött össze. Az erkélyről először *Nadányi* Gyula beszélt:

— Mint Bihar megye képviselője kedves kötelességemnek tartom, hogy megköszönjem ezt a türelmet, lelkes fogadtatást, amelyben bennünket részesítettek. Ez a tömeges megjelenés igazolja, hogy helyes uton haladunk. (Viharos éljenzés.) Egy kérelmem van még, viselkedjenek ma és a holnapi gyűlésen komoly férfiakhoz és a komoly elvekhez méltóan.

Ezután *Kunfi* Zsigmond beszélt, akinek szavai után a tőmeg teljes rendben szétoszlott.

Az egész fogadtatás komoly, lelkes hangulatban folyt le, melyet csak itt-ott zavart meg a szociáldemokraták éretlenebb elemeinek a türelmetlen kiabálása.

Este a Nemzeti-vendéglőben barátságos lakoma volt a vendégek tiszteletére.

*Mezőssy* Béla az éjszaka érkezett meg.

A népgyűlés ma délelőtt 10 órakor kezdődik a Rhédey-kertben, vagy kedvezőtlen idő esetén a Vigadó nagytermében. A gyűlést *Szokolay* Tamás nyitja meg, utána gróf *Károlyi* Mihály beszél. Azután beszédet tartanak: *Holló* Lajos, *Nadányi* Gyula, *Mezőssy* Béla, *Nadányi* Károly, majd *Kunfi* Zsigmond és *Szende* Pál. A határozati javaslatot dr. *Adorján* Emil terjeszti elő.

### Lukács Bécsben.

Bécs, jul. 6.

(Saj. tud.) Lukács László ma Bécsbe érkezik, hogy részt vegyen a közös miniszteri értekezleten. Ugyanekkor érkezik Bécsbe *Teleszky* János államtitkár is.

## Választások a városnál.

### 30 pályázó jelentkezett.

A csütörtöki városi közgyűlésen Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága egész sereg választást ejt meg, amennyiben ekkor időltik be a rendőrséghez szervezett bűnügyi alkapitányi, oktató alkapitányi, két fogalmazói, egy rendőrfogalmazói, esetleg a választás folytán megüresedő rendőrfelügyelői és más állásokat.

A pályázat tegnap járt le s 30 pályázó jelentkezett; a pályázók zöme jelenleg is a város szolgálatában álló tisztviselő, de azért van néhány külső pályázó is.

A következők adták be pályázati kérvényüket:

**Bűnügyi alkapitányi állásra:** Egely Lajos fogalmazó, Fluck Ferenc, Kolontáry János tb. fogalmazók, Boglucz László törvényszéki jegyző és Marosi Gyula.

**Oktató alkapitányi állásra:** Horváth Géza, Zilahy Antal, Bodó László rendőrfelügyelők, Bartha Béla, Kolontáry János, Fabinyi Elek honvédfőhadnagy (aki jeles sikerrel már el is végezte a fővárosban a rendőroktatói tanfolyamot.) Schlögl Fiala Adolf, Gombay Imre, Marosi Gyula és Márton Lajos csendőrszázados.

**A két fogalmazói állásra:** Fluck Ferenc, Kolontáry János tb. fogalmazók, Ehrlich Imre, Bige József közig. gyakornok, Bartha Béla, Vass Arpád közig. gyak., Márk Ferenc köztisztviselési felügyelő, Csetle János, Cserey Géza, Kemény Zsigmond, Gombay J. Imre, Nagy Lajos, ifj. Weiserschütz János, Kráhm László.

**A rendőrfogalmazói gyakornok állásra:** Rimanóczy József (Miskolc), közigazgatási gyakornoki állásra: dr. Szentmiklóssy Imre, Klemens Rezső ügyvédjelölt, Csetle János. Esetleg megüresedő felügyelői állásra: Nagy Lajos, Schlögl Adolf, Kráhm László, ifj. Weiserschütz János, Szűcs János, Cserey Géza, Márk Ferenc, Kemény Zsigmond.

A bűnügyi alkapitányi és oktató alkapitányi állás a legfontosabb. Az elsőre legnagyobb partja van *Egely* Alajosnak, akit valószínűleg meg is választanak. Az oktató alkapitányi állásnál négy pályázó jöhet számba: *Bodó* László rendőrfelügyelő, *Horváth* Géza tb. alkapitány, *Bartha* Béla és *Fabinyi* Elek honvédfőhadnagy, akinek egyedül van meg a rendőroktató képesítése. Megválasztását csak azért nem akarja a városatyák egy része, mert azt célozzák, hogy belső, a rendőrség kebelében már régebben szolgáló tisztviselő nyerjen előléptetést.

Az egyik fogalmazói állásra legtöbb kilátása van *Bartha* Bélának, akinek eddigi működésével meg vannak elégedve. A második fogalmazói állásnál *Fluck* Ferenc, *Bige* József és *Kolontáry* János között dől el a választás sorsa.

A gyakornoki állások kinevezéssel töltenek be.

Az esetleg megüresedő rendőrfelügyelői állásra *Schlögl* Fiala Adolfnak van erősebb partja.

A városi tanács a választásokra nézve senki mellett sem foglalt állást, hanem nyílt kérdésnek hagyja az állások betöltését.

A pártok még ezután tanácskoznak a választások ügyében.

## Özv. Rimler Károlyné temetése.

Megható módon nyilatkozott meg Nagyvárad város előkelő közönségének részvétele tegnap boldogult özv. *Rimler* Károlyné temetésén. A résztvevők sokasága teljesen ellepte a gyászház udvarát és az épület előtti teret. A résztvevőkörönség fogatokon, villamoson és gyalog óriási számban érkezett a temetésre.

A városi tisztikar, *Hlatky* Endre főispán és *Bordé* Ferenc vezetése alatt teljes számban volt jelen; testületileg jelentek meg az ág. ev. női gyámolda egyesület tagjai; a tanítói kar *Réz* Mihály felügyelő igazgató, az ipartestület tagjai *Cseglédy* Jeremiás elnök vezetésével jelentek meg; ott voltak az árvaházak növényékei.

Résztvevők továbbá a temetésen: *Andrányi* Gusztáv, dr. *Adorján* Emil, dr. *Altmann* Jakab, *Poynár* Sándor, *Balogh* Döme, dr. *Borzóky* Alajos udv. tanácsos, *Birta* százados, *Csanda* Endre, *Cseresznyés* Albert, dr. *Dőri* Ferenc, *Dus* László, *Erdélyi* Miklós, *Fetser* Antal felsz. püspök, dr. *Fráter* Imre, *Fényes* Manó, *Fekete* Sándor, *Gellért* László, dr. *Gerő* Sándor, dr. *Grósz* Menyhért, *Gábel* Jakab, *Harmathy* Károly, dr. *Hoványi* Gyula, *Hofbauer* Pál, *Imrik* Péter táblai tanácselnök, dr. *Krüger* Aladár, *Kiss* Dávid, dr. *Kecskeméti* Lipót, *Kaczián* Károly, *Kerekes* Elek, *Kap-pel* György, dr. *Konrád* Márk, *Krausz* Samu, *Lázár* Márton, *Láng* József, *Labancz* Gy. István prem. tanár, dr. *Molnár* Imre, dr. *Moskovits* József kamarai elnök, dr. *Mazurek* Gyula, id. *Markovits* Károly, dr. *Medvigy* Gábor, *Nagy* Győző ny. ezredes, *Ország* Antal, *Pallay* Lajos, *Petry* Gyula, *Papp* Miklós min. tanácsos, pénzügyigazgató, *Petry* János, *Reismann* Mór, *Rádl* Odön kir. tanácsos, *Rendes* Vilmos, *Sebestyén* Lajos, *Sulyok* István, *Schenker* Mihály, dr. *Schvarcz* Géza h. alezredes, *Spitzer* Márton, *Stark* Gyula, báró *Szentkereszty* Zsigmond tábla elnök, *Sztaniszlavszky* Adolf kir. főügyész, *Széchenyi* Jenő pápai praelátus, *Szmetka* L. Odön főgimnáziumi igazgató, *Szűcs* Izsó, *Szokolay* Tamás, *Tabéry* Armin, dr. *Vucskics* Gyula tb. kanonok, *Várady* Gábor csendőrezredes, *Weingärtner* Andor, *Weisz* Lajos stb. Az önkéntes tűzoltó egyesület tagjai díszben, a városi tűzoltók pedig a szerkocsikkal vonultak ki.

Az épület belsejében, a ravatal mellett *Materny* Imre ág. ev. lelkész meghatóan szép imát mondott; ezután a ref. egyházi énekkar gyászenéket adott elő. A koporsót a négylovas remek rokokó stílusú gyászkocsira helyezték s megindult az impozáns gyászmenet a Rülkóvszky központi temetőbe.

A szebbnél-szebb koszorúk teljesen elborították úgy a koszorúkocsit, mint a koporsót. Koszorúkat küldtek a gyászoló családon kívül:

Nagyvárad városi tisztikara. Az evang. egyház, a *Vucskics* család, a rendőrség tisztikara, *Köszeghy* József és családja, *Fráter* Pál és neje, a *Riba* család, *Fehér* Imre és családja, özv. *Molnár* Lajosné és Ilonka leánya, *Erdélyi* Miklós és családja, a *Kánya* vár, dr. *Adorján* Ármán, a *Konrád* család, a *Tabéry* család, a *Polyák* család, a *Winkler* család.

A sírnál *Materny* Imre lelkész szép imá-

**A legújabb**

**nyári czipő újdonságok**

**MOSKOVITS** Bémertéri fióküzletében.

**Szabott gyári egységárak.**

Telefon 687

Telefon 687

ban bucsutartotta el a halottat, mely után előbb a színház lérfi énekkara, majd a ref. egyházi énekkar énekelt egy-egy gyászdal s az elhunyt matrózát a családi sírba helyezték, 12 évvel ezelőtt elhunyt férje mellé. — A diszes temetést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte, nagy gyászpompával.

## Nyaraló színészek.

Amikor tegnap délelőtt úgy tizenegy óraker belekeveredtünk a színház körül csevegő, lármás tarka seregbe, hogy a nyaralásuk felől érdeklődjünk, hát belebódult a fejünk a sok szenzációs, drága tervbe, szép álmódásba, amit ezek a bohémgyerekek felénk zudítottak. Egyik pajkosabb mint a másik, csak *Sik* papa, a szigorú rendező bácsi ül mosolytalan, komor képpel az egyik kávéházi márványsztal mellett.

— Befelé, befelé gyerekek a próbára! . . . nem halljátok a csengőt! . . .

Dehogyan is hallják! Most mindegyik rendezőnek éri magát, habár legtöbbször egyik sem tudja elrendezni helyesen és okosan azt az egy hónapot, ami rendelkezésére áll. Persze nem annyira órajtuk, mint inkább a pénztárcájukon mulik a dolog. Es ha máskor is nagy ur, de éppen ilyen alkalmakkor rettegett és irigyelt nagy ur a direktor.

A direktor, a boldog, bizony mostanában vagy két hete aludni sem tud a nagy tépelődéstől. Nem tudja magát elhatározni, hogy vegyen autót, vagy pedig béreljen egyet arra a tura utra, amire a nyáron indulni akarnak. Mert t. i. ő maga szívesen lemondana. De hajl. . . az asszony amit egyszer a fejébe vesz s mikor olyan aranyos kis durcás gyerek kezdi cirógatni az apuska frissen borotvált arcát hát lehet akkor annak ellentállni? . . .

S a gyenge szívű direktort most lépten-nyomon lehet látni, amint valamelyik gyönyörű autót elött napokon pózban áll.

— Megvegyem, ne vegyem — mondja magában s míg ő így ezen tépelődik, a háta mögött egy csicsergő leányhang már beszél is az utazási tervet:

— Apuci már vett is egy fényes autót s a nyáron bejárjuk vele fél Magyarországot. En is megyek, a mama is jön, no meg a papa is. A turánk olyan lesz, mint egy hatalmas háromszög, amelynek a csúcspontjai a Balaton, a Magas Tatra és Erdély.

A direktor hátrafordul:

— Honnan tudod?

Polgár Mariska jóízűen kacag.

— Hát a mamuskától! S ha jó lesz apuska, akkor velük jöhet.

A direktor nem szól semmit, hanem bemelegíti Pollákhhoz és alkuszik a gépre.

F. *Károlyi* Leona, a színház téli királynője alig öt perere nézett föl a színpadra.

— Erdélybe megyek az egyik nővéremhez, Pataky László özvegyéhez. Nagyon kedves, csöndes helyre. Régen vágyom, hogy vele töltsék egy pár hetet.

Könnyed intéssel int bucsut. S bent a szín-

padon javában pereg a próba, mikor ide-oda vándorolunk a nyári tervek után.

Elvonulva a színpadtól, egy alacsony széken ül *Etsy* Emilia.

— Még nem állapodtam meg egy határozott helyben. Az biztos, hogy tengeri fürdőre megyek. Hogy hova, azt még megbeszélem a mamával.

*Zsigmond* Anna — még az ideán megtartja megszokott nyaralási tervét.

— Minden évben a Lidón nyaralok s most is lemegyek. De az igazi nyár csak októberben fog nekem ragyogni, — hiszen tudja, ugye? . . .

Oh, hogy tudom-e? . . . Az esküvőt, nászutat s aztán a füstös kis olasz falut valahol lent a szicíliai partok felé . . . Hát nem így van az mindenkinél?

Erre az utóbbi kérdésre az egyik fiatal hirtelen nőtt primadonnáknak fényes villan a szeme. Nála is tanulmányozzák már az öregek a menetrendet, de hogy kinél, azt nem szabad még elárulni. Lehet, hogy nem sokára megint keresni kell egy romantikus kis narancserdős falut a kék egü Itáliában, mert tudja Isten, valahogy úgy áll a dolog, hogy megint készül egy szerelmi házasság a színház körül.

No de majd rákerül a sor ennek a megírására is. Egyelőre folytassuk az intervjúkat.

Ránk mosolyog a szemével *Horváth* Mici.

— Egyelőre Reginibe megyünk s egyelőre csak a mamákkal megyek.

*Szentgyörgyi* Mártha azt mondja, hogy Szidina bányára megy s a többit eltitkolja. Még annyit sikerült megtudni, hogy Pozsonyi nyaralóban fog ott lakni.

*Tóth* Lexiék nagyon szeretik Váradot. Jó ideig bent maradnak, aztán az egész család fölmege Biharfüredre.

*Medgyasszay*ék fürdőzni fognak. Lemennek Orosházára, onnat aztán Gémes fürdőre s egy-két napot Brassón szándékoznak tölteni a rokonság körében.

*Leovey*ék a magyar tengerparti fürdőket járják sorra

— Nem hagynak békét az apróságok! . . . Most tanulják a földrajzból, hát azért kapták föl annyira.

Ebben a pereben megláttuk, hogy *Sik* Rezsőnek egy szabad perce van. Törölte a homlokát egy finom zsebkendővel.

— Ugyis tudjátok, hogy hova megyek. Marosujvárra. Viszem a feleségemet, a gyerekeket, gyerekocsit, dadát, cselédet; szóval mind megyünk, mihelyt lehet.

*Aranyosi* Nusi is megy, de előbb itt marad egy kicsit Váradon. T. i. a Semmeringre megy, de egy hetet még itt tölt majd a vakációból.

*Miskey* és a felesége, akik példaképei a külségnek és szeretetnek, Pestre mennek a szüleikhez s a gyerekeikhez. Nagyon jó gyerekek vagyunk — mondotta az atléta természetű *Miskey*, s mivel a feleségem így akarja, hát így lesz. (Szerk. üzenet: *Miskey* nincs papucs kormány alatt.)

*Pápayné Fintér* Margitot is megkérdeztük:

— En szomorú helyre megyek. Voloszkába.

Itt könyörgött a szemébe. Ugyanis itt halt meg *Pápay* Lajos s itt van eltemetve. Es *Fintér* Margit itt akar egy hónapot tölteni a viruló istria-

tengerparton, elmerengni a nagy vizek fölött a boldogságról.

*Hunyady* József majd hogy meg nem haragudott.

— Hogy én hol nyaralok? . . . Hát hol szoktam én nyaralni? Teleky-utca 42. alatt nappal és éjjel a Royalban. Az asszonyt majd elküldöm a felvidékre.

*Kovács* karnagy egy finom papirosu levelet vett elő.

— Itt van *Lehárnak* a levele. Meghívott magához. Nála töltök vagy 10 napot, aztán Ischlben, Bécsben, Berlinben fogok több időt tölteni.

A legkalandosabb lesz *Kabos* Gyula nyaralása. O ugyanis elszerződött 3 hétre egy párizsi céghez mozi felvételek rendezéséhez. Amellett nagyon irigylik a helyzetét, mert spórolt pénze van (?) s állítólag már utlevelet is váltott.

*Nádasi* Oszkárnak visszavágyik szive Párisba. O meg 4 hétre szerződött el s nagyban erősködött, hogy irni fog. Ez t. i. szokás kérem szépen; de nem az irás, hanem az ígélet.

*Góson* Gyula roppant ravaszul osztotta be a nyaralást. T. i. falura megy, de olyan falura, amelyik csak egy ugrásra van Bécsből. A nyár második felét ő is Reginiben tölti. (L. fentebb.)

*Ocskay* Mihályban nagy az ambíció. Tanulni megy Berlinbe. O is, mi is reménykedve nézünk a dolog elé.

## Biharban aratnak.

### Katonák a vármegyében.

Biharmegye gazdagabb felében, a bőven termő alföldi részeken jó részt keresztben a buza és ahol nincs még így, ott az arany kalásztengerben peng a kasza és hangos a táj az aratók dalától. Biharban aratnak. Es ettől a nagyon fontos időszaknak a köszöntéséül úgy féltek most az emberek, mint talán eddig soha. Még nem lehet egész bizonyosan mondani, hogy alaptalan volt az aggodalom, de az előjelek azt bizonyítják. A kedélyeket már előzőleg a politikai események telizgatták és attól féltek, hogy a politikai szenvedélyek hullámai az aratás alatt átcsapnak a polgárságra is, ami nagy veszedelmet jelenthetne.

Ez volt az oka annak, hogy a csendőrséget megerősítették katonákkal. A vármegyében szétszórva már el is foglalták helyeiket a f-hérszallagos katonák, akik a jó árnyékos csendőrsökökön pipázgatva töltik a napot. Eddig még nem volt rá szükség, hogy katonák is lépjenek közbe, a csendőrök mindenütt eleget tudtak tenni. A katonák külfölden korántsem sajnálják, hogy őrszolgálatra rendelték ki őket. — A kaszárnyában napi 12 fillér zsold mellett rukkolniok kellett és kemény subordináció alatt voltak. Odakint napi 2 korona 35 fillért kapnak és nem esinálnak érte semmit.

Tudósítónk az aratásról tegnap a következőket jelentették.

### Nyugalom mindenfelé.

Szalárdon megkezdődtek a próba vácások.

# Az új csipke-áruházban

Nagyvárad, Kossuth-u.

Turul cipőüzlet mellett.

feltűnést keltő alkalmi áruk uri és női divatcikkekben, óriási választék keztyűk, férfi- és női gyermek eső- és napernyők, ridikülök, zürichi csipkék, aplikációk, stórok fohéromok és kézimunkákban.

Eddig minden rendben van. A munkások nem elégedtek meg. Illetékes tisztjei Szalárdról a következő nyilatkozatot tette:

— Még egyáltalán nem lehet tudni semmit. A püspökök kielégültek. Azonban ez természetes is, mert mindenütt a legszebb helyeken volt a próba. Hogy a mostani nyugalom tartós lesz, azt nem mondhatjuk. Jóságokba nem bocsátkozunk. Lehetéges, hogy az aratás végefele, mikor már a gyengébb minőségűre kerül a sor, nem lesznek megelégedve a munkások. A béli járásban hétfőn kezdik meg az aratást.

Talán a vármegyének egyik részét sem kímélte meg annyira az idei szélesnyári időjárás, mint Béli környéket. Itt a buza oly dús, hogy a Bács-kában sem lehet különben látni. Az aratás tartama nagyon csendesnek ígérkezik. Hogy mily nyugodt a hangulat és mennyire nem tartunk ve-zedelemről, azt legjobban bizonyítja az, hogy Bélien egy száz katonát van.

A magyarországi, vasközi, belenyői és élesdi járásokban még nem aratnak. Itt az éghajlat miatt csak később kezdik meg az aratást. Ezekben a járásokban különben eddig sehol sem észlelték gazdasági mozgalmat.

A munkások nagy része igen kis igényű és saevesen megy le az alföldre aratni. Ezeknél tehát nincs mit tartani. Katonák különben itt is vannak.

A tenkei járásban már javában dől a rend, itt általános az aratás. A munkások közül egyiket ember meg is feledkezett a szerződésről és nem jelent meg a kitűzött időben, ezeket csendőrök kísérték el és azóta nyugodtan dolgoznak.

#### Az első büntetés.

A büntető paragrafusok alkalmazása már szükségesé vák és pedig a cséffai járásban. A Libardi pusztán Bóra Peter nem jelent meg a többiekkel a kitűzött időben, pedig a gazdától jó elbérletet is vett fel. Mikor felszólították kötelessége teljesítésére nagy hetyken vetette oda a bírónak:

— Ha 50 asandárral viszek el akkor sem dolgozom, mert beteg vagyok.

A csendőrök azonban nem nagyon éregették Bóráról az orvosi bizonyítványt, hanem dolgozba kísérték. Másnap már hült helye volt a rentes munkásnak. Dr. Szilágyi Jenő cséffai szolgabíró csendőröket küldött Bóra után, akit éppen akkor leptek meg, amikor javában kaszálta a búzát.

Ilyen betegség után példás büntetést is rótt rá a szolgabíró. Nyomban a kihallgatás után elítélte 20 napi elzárásra. Hogy pedig megtanulja a jövőre nézve a szegődés tiszteletben tartását, nyomban le is tartóztatta és be-kísértette az ügyészségre, ahol ma már a második napot üli az első sztrájkoló.

**A király az eucharisztikus kongresszuson.** A befejező ünnepélyes körmeneten a király és a főhercegek résztvesznek; a kibocsátott udvari értesítés szerint a titkos tanácsosok, kamarások és asztalnokok közül azok, akik lóháton illetve azok a titkos tanácsosok, akik diszhintajukon csatlakoznak a körmenet-hez, augusztus 1-ig jelentik azt be a főudvar-mesteri hivatalnak. A körmeneten egy millió ember fog részt venni.

## UJDONSÁGOK.

\* **Templomszentelési ünnep a székes-egyházban.** A nagyvárad székesegyházában ma ünneplik a templomszentelés 120. évfordulóját. A bucsu alkalmából reggel 9 órakor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd lesz.

\* **Öltáregyesületi ajtatosság.** Az Öltáregyesület ma, vasárnap a Szent László templomban tartja szokásos ajtatosságát. Reggel 7 órakor szentmise és szentségkitétel, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd, este 7 órakor prédikáció, litánia és szentség-kitétel.

\* **Nyugalomba vonuló hadtestparancsnok.** Temesvárról jelentik: Megbízható helyről vett értesülés szerint Seefranz Antal v. b. t. temesvári hadtestparancsnok és temesvári vesérlőtáborok beadta nyugdíjajtatása iránti kérvényét. A nyugalomba vonulás rendkívül meglepte a VII. hadtest tisztikarát, mint az egész delvidék, de különösen Temesvár közönségét. A hadtestparancsnok nyugalomba vonulásának oka vonatkozólag számos verzió terjedt el a fővárosban. Seefranz Antal energikus, egészséges ember, aki mostöltibe 35-ik szolgálati évét.

\* **A vármegye költségvetési alapja.** Bihar megye költségvetési alapja másodszer is felment a belügyminiszterhez. Mikor a miniszter visszaküldte rendelői kérelmet a vármegyének ezt a hatalmas számadást, ígéretet és tett, hogy gyors tempóban fogja elintézni az újonnan összeállított költségvetést. A számadásokban ugyanis alaki változtatásokat kellett eszközölni, a kiadások terheit másuttól elvív- leg jóváhagyta már akkor a miniszter. Úgylát-szik azonban az alaki kifogások revideálásának átvizsgálása épp annyi időt fog igénybe venni, mint annak idején a tulajdonképeni számadás vett. Ma még mindig költségvetés nélkül van a vármegye. Az adót ugyan szedik be rendszeren az új költségvetés szerint, mert erre van engedélye a vármegyének, de költeni sem költöhet, mert nem tudja, hogy mennyit szabad fordítani. Ez a gazdálkodás minden tekintetben hátrányos a vármegyére, jó volna, hogy gyorsabban intéznék odaifon ezt a rég ha húzódo ügyet.

\* **Új gyógyszerész mester.** Solyomvári Mandics Győző dr. Poyvár Miklós élesdi ügyvédnek örökbe fogadott fia tegnap a kolozsvári egyetemen a gyógyszerész mesteri vizsgát egyhangulag kitűztetéssel tette le.

\* **Titkos tervek a nyári szinkörrel.** Már igazán szégyel az ember ezzel a szerencsétlen nyári szinkörrel foglalkozni. Minden vállalkozó szellemű ember kötelességének tartja előállani egy-egy ötlettel, amiről persze egyik két óra alatt kiderül, hogy nem is új, nem is jó és nem is ötlet. Nem is foglalkoznánk ezzel az ügygyel, de egyrészt meghocsjátható ez a ballépésünk azért, mert kánikula van, másrészt pedig azért, mert olyan pénzügyi kapacitás kacérkodik most a nyári szinkörrel, akit föltét-lenül komolyan kell venni. Különös érdekelt-séget az ad a dolognak, hogy egyelőre semmi pozitív ajánlatról vagy tervről nem akar nyi-

latkozni az illető. Meglehet, hogy csak annyian hirtelen felkapott kávéházi vállalkozásból van szó, de bárhogyan áll is a dolog, az tény, hogy komoly tárgyalások vannak folyban a direktor és dr. Kenéz Kurländer Ede között. Beszéltünk Erdélyi Miklós szinigazgatóval, aki kijelentette, hogy az ügyről nem nyilatkozhat, mert köi a diszkréció. Dr. Kenéz Kurländer Ede pedig roppant zártkötött nyilatkozott.

— Csak annyit közöltetek, hogy most tárgyalások folynak a szinkör megvétele iránt. Nagyobb szabású vállalatról van szó, amelyet a direktorral karöltve kell keresztfelvinnünk. Azonban névről, időről és a megállapodás feltételeiről, a válatat c éljáró egyelőre az ügy érdekében őszintén sajnálom, de nem nyilatkozhatom én sem.

— Egy harmadik személy érdekében járok el a tulajdonképpen csak a közvetítés s az ügy megoldása, az én szerepem. Mondhatom, hogy a megoldás — ha sikerül — általános tejszettel fog találkozni.

Erre pedig egész joggal kíváncsi lehet minden adózó nagyvárad polgár,

\* **Halálozás.** Nagyvárad város volt főmérnöke özvegyének: Busch Dávidné szül. P. rger Izabellának halála város szerke mély részvétet keltett. Az élete 58. évében, hosszas szenvedés után elhunyt urisá temetése ma, július hó 7-én délelőtt 10 órakor lesz a Rimánóczy-utcai gyászszékből, az engasztelő szent mise áldozatot pedig kedden, július 9 én tartják meg a várad-olaszi r. katolikus plébánia templomban.

\* **Fizetésektek ország Nagyváradon.** A hitelezői vedegylet jelentése szerint a Stern és Fuchs nagyvárad vaskereskedő cég — a lakatos és lemezárugyár r. t. Nagyváradon — és Stern József margitai kereskedő fizetéseketelnek.

\* **Gyilkos önvédelemből.** Biharobrest községben Moga György tegnap a szántóföldön agyonlötte Tipucza Pétert. A gyilkos azonnal bejelentette tettét a községháza, kijelentette, hogy önvédelemből használta fegyverét, mert a meggyilkolt megtámadta. Ezután Moga György vonatra ült, bejött Nagyváradra és jelentkezett az ügyészségen.

\* **Eltűnt inas.** Berger Náthán Deák F. renc utca 15. szám alatti lakos bejelentette a rendőrségnek tegnap délután, hogy Marmorstein Salamon nevű 14 éves órák tanulója f. hó 3-án délután lakásáról eltűnt s azóta nyoma veszett. Személyleírása: alacsony termetű, ke-rek arcu, gesztenye színű haju és szemöldökű, kék szemű. Különös ismertető jele: kissé görbe hátú. Távozásakor sűrű kockás hosszú kabátot, sűrű csikos nadrágot, fekete kalapot és fekete cipőt viselt. Rendőrség keresi.

\* **Új ipartelep.** Szántó Dezső nagyvárad i mülakatos impozáns modern gépekkel felszerelt gyártelepét a Rulikovszky-uton a n. érd. közönség szives figyelmébe ajánljuk mellobbi megtekintés végett. Lásd a hirdetését is.

\* **Házvesetől állást keres vidéken** papi házhoz középkori intelligens uri nő. Cim a kiadóhivatalban.

\* **Üzletelenség** azonnal kiadó Szent János-utca 22.

Tisztelettel értesitem Nagyvárad és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy könyv-, zenemű- és papir-kereskedésemet **RÁKÓCZI-UT, Orsolya-zárda épületben a volt KERN-féle fűszerüzlet**

helyén **megnyitottam** A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel

**Ungváry Gergely.**

# VOSZKA

## cipői

mérték szerint hirnevések.  
Cégt. Ifj. VOSZKA FERENCZ  
Telefon 11-33.

**Vadász urak figyelmébe.** A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyérdemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését nálam eszközölje. Óriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányú fegyverekből, a legjobb töltények úgy külföldi mint belföldi löporral készültek a legpontosabban készítve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakszerűen, gyorsan és pontosan eszközök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe, mert azok tönkreteszik és később többet fog kerülni annak hejreállítására. M. kir. löporáruda. Telefon 269. Tanoncok felvételnek. **Ladányi József** puskaműves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

**Trieszti kávépiac Nagyváradon.** Aszodi Kossuth-utca. **Vigyázat**, mert sok az utánzat, természetesen a fogyasztók kárára. Aszodi trieszti kávé és thea behozatalának a 8 féle zamatu pörkölt kávéi a legjobbak és legolcsóbbak. Árak:

Elsőrendű	1 kiló	4.-	K
Mágnás keverék	I 1	4.40	¢
¢	0 1	4.80	¢
¢	00 1	6.-	¢

Motor üzemű pörkölés és darálás, kávépörkölés a vevő előtt történik. Cukorka és csokoládé különlegességei a legjobbak és legolcsóbbak. Befőzésre törmellék fehér cukor eredeti édes tartalommal, olcsó gyári árban hozzá dunstot, melytől a befőtt soha meg nem romlik, adagonként 10 és 20 fillér levelekben. Főzlet: Kossuth-utca, fiók-üzlet: Kert-utca.

Különleges felöltők, kosztümök blouzek és gyermekruhák a legnagyobb választékban

**Spitzer Béla**  
női és gyermekruha áruházában  
Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

## HÁZ ELADÁS.

Schlauch-tér 12.  
számu ház eladó.

Értekezhetni lehet ugyanott.

### Rimanóczy műbutorgyár.

:-: Állandó bútorkiállítás. :-:

I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczy-ut, saját ház.

:-: TELEFON: 796. :-:

Költségvetés díjtalan.

**Jogászok!** **Ügyvédjelöltek!**  
**!! Egész nyáron át működik !!**  
**Dr. Kállay** jogi szemináriuma Budapest, IV. Kaplony-u. 5. Telefon 125-38.  
Köztudomásulag legsikeresebb előkészítés minden jogi vizsgára.

### TANÜGY.

**A tanítók családi pótléka.** Lapunk tegnap számába a tanítók családi pótlékáról írott cikkünkbe elnézésből hiba csuszott be. Ugyanis a dolog úgy áll, hogy a Hiv. Közlönyben a miniszter nem a községi és felekezeti elemi iskolai tanítók fizetését rendszerte a mondott uton, hanem a *polgári* iskolai tanítókét.

### IRODALOM.

**Az élet** szépirodalmi heti folyóirat IV évfolyamának 27-ik száma, gazdagon illusztrálva, a következő tartalommal jelenik meg: Utópiák. Radványi. — A szalonról. Ujhelyi Nándor. A bűvészinás. Krudy Gyula. — Hü bucsuszavak (Költemény.) Lányi Sarolta. — Roppant nagy szerelem (Regény.) Kanizsai Ferenc. — Ének (Költemény.) Kiss Menyhért. — Péterke hagyása Zlabi László. — Panuž (Regény.) Aho—Dr. Kara. — Irodalom és művészet. — Mozgóképek. (Szerkesztői üzenetek.)

A **«Vasárnapi Ujság»** július 7-iki száma is mint rendszeresen minden héten dusan illusztrálva, válogatott olvasnivalókkal jelent meg. Szép fölvételeket közöl az újjáépülő Kecskemétről, a stockholmi olimpiára indult magyar evezősökről s közli a lövésben világbajnokságot nyert magyar ifju, ifj. Prokop Sándor arcképét is, továbbá képeket a budapest-konsztinápolyi automobil-túra utról és a Budamost lezajlott országos dalosversenyéről. Alma Tadmáról, a napokban elhunyt angol festőművészről Farkas Zoltán ír cikket, Handel Odón pedig a római magyar emlékeket ismereti szintén képekkel is illusztrálva. Eredeti regényt Szende-Dárdny O gától közli e szám, novellát Kaffka Margittól. Költeményt Szép Ernőtől s e mellett közli Claude Farrère fordított regényének folytatását és a rendszeres heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb

— A **«Vasárnapi Ujság»** előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a **«Vasárnapi Ujság»** kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.)

## Ne hagyja magát félrevezetni! Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János u 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3.** A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a **gyártást** is felvettem. **10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb garancia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges partfogást kérve kiváló tisztelettel **STERN.**

### SZÍNHÁZ.

#### Heti műsor:

Vasárnap délután: Muzikusleány, este: A gólya. (Tanay Frigyes vendégfelléptével.)

Hétfő: A gólya. (Tanay Frigyes vendégfelléptével.)

Kedd: Madarász.

Szerda: Artatlan Zsuzsi (M-zey Margitnak, a pozsonyi színház primadonnájának szerződési célból való vendégfellépésével.)

Csütörtök: Leányvásár (Csapó Jenő vendégfelléptével.)

Péntek: Luxemburg grófja (Csapó Jenő vendégfelléptével.)

Szombat: Vig özvegy (Csapó Jenő vendégfelléptével.)

Vasárnap: Csókszanatórium (operett újdonság)

#### A gólya.

Nyári darab, amelyiknek nincs nagy szüksége, a reklámra. A közönség meg fogja nézni, mert a címe mögött bizonyára nem csak a fehér bababöcsőre fog gondolni, hanem egyébre is. Azonban minden harag nélkül meg kell állapítani, hogy nagyon is közepes darab, amelyért nem nagyon érdemes még a nyári kritikusknak sem fárasztani magát a kritizálással.

Osszefogott meséje az a darabnak, hogy egy fiatal asszony minden áron a családi térszekhez akarja kötni az urát, aki folyton csavarog a nagy világban. Azt sürgönyözteti tehát neki, hogy jöjjen haza mert, mert gyereke született. Ez persze hazugság. A gyereket a gyermekmenhelyről kölcsön kéri. Az ura hazajön s majd ki ugrik örömeiben a bőrből, hogy neki gyereke van. A kis babát azonban vissza kell adni s ebeyett a mosónőjét, majd pedig a házmesternőjét csempészeti a böcsőbe. A sok durva véletlen azonban úgy összezavarja ezt a manipulációt, hogy a férj előbb két, majd három gyermeket talál a böcsőben. Persze örvend a bő istenáldásnak, míg végül kiderül, hogy tulajdonképpen nem az övé egyik sem.

A darab végtelen primitív komikummal dolgozik s a hatás kiváltásánál inkább a felbontott ágyat, csipkés hálóinget s más efféle

## Hiegenicus fodrászterem!

**Zsigován János, uri fodrászterme**  
Rákóczi-ut. Gerliczy-palota. Vasut felé.

Elvállal minden néven nevezendő **hajmunkát** jutányos árban. Villany vibráció, ugyszintén masszáz, manikür, stb. Nagy elővigyázat a tiszta kiszolgálásra.

háó zobabeli intimitásokat léptet akcióba. Maga az előadás összevágott és felületes volt; nem volt itt egy tisztességes jelenet sem. Elakadás, zavar, kivágás lépten nyomon előfordult.

A vendégszereplő *Tanayról* csak jót mondhatunk. Kár, hogy nem volt megfelelő környezete. A helyzeteket és a darab szellemét megértő komikus, aki sok természetességgel, minden póz nélkül játszik. Sokat tapsolták és egyes jelenetekben pompás a végjátéka, viharos tapsokat keltett. A többi szereplő részint játszott, részint beszélt s egyik másik a kettőt együtt is megcselékedte.

p. j.

*Tanay* Frigyes, a Vigszínház szeniális művésze ma este másodszor, holnap, hétfőn este bucsuzól lép fel a Vigszínház legjobb idei premier darabjában, a *Gólyában*. Mind a két előadás a közsínházban lesz.

**A madarász.** Kedden a régi operettek egyik legszebbike: A madarász, elsőrangú szereposztásban kerül műsorra.

**Mezey Margit vendégfelépte.** Szerdán este Mezey Margit, a pozsonyi színház szubrett primadonnája Artatlan Zsuzsiban vendégszerepel. A vendégdebut nagy érdekességű, mert a színházi vezetőség Zsigmondy Anna helyét Mezey Margittal fogja betölteni, ha fellépése sikerre jár és így a közönségnek módja nyílik most véleményt és ítéletet alkotni a kitűnő hírű vendégprimadonna kvalitásai felől.

**Csapó Jenő vendégszerepel.** Csapó, a kolozsvári színház jeles tenor bonvivantja, aki a telen meglepően meleg sikerrel vendégjátzott az Artatlan Zsuzsiban Nagyváradon, most megint fellép a Szigligeti színház operett-ensembeléje keretében. Ezuttal új alakításait mutatja be a Leányvásár, Luxemburg grófja és Vigözvegy főszerepeiben.



**Szijgyártó és nyerges üzlet**  
Nagyvárad, Körözs-u. 33.

Budapesten és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő **uri kocsizó, lovagló és igás** lószerszámokat a leg-tökéletesebb kivitelben készíthetek, úgy hogy készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

Elfogadok továbbá mindennemű javításokat és átalakításokat jutányos áruk mellett. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve kiváló tisztelettel

**Vad Gábor,**  
szijgyártó és nyerges.

SPORT.

**A mai football mérkőzések.**

A szokott érdekes és változatos programot adja a NAC. ma délután is, amikor négy mérkőzés fog lefolyni a Sporttéren. A bevezető mérkőzést fél 3 órai kezdettel a NAC. magántisztviselők csapata játsza a Nagyvárad Torna Club I. csapatával, utána fél 4 órai a NAC. tehércsapata a NAC. II. csapatával mér-

közik. (Bíró: Friss József.) A fél 5 órakor a NAC. II. az Egvetértés I. csapatával játszik. (Bíró: Horváth Ferenc.) A program legérdekesebb részére délután fél 6 órakor kerül sor, mikor tudvalevőleg a NAC. I. csapata a *Fővárosi Tisztviselők Labdarúgó* egylete csapatával mérkőzik. A fővárosi vendégcsapat tagjai az éj folyamán már Nagyváradra érkeztek, úgy hogy ma délután teljesen kipihenve fognak a NAC. I. ellen kiállni.

A fővárosi tisztviselők csapatának tagjai, valamennyien elsőbrendű állami és magántisztviselők, akiknek nagyváradai sportkirándulása társadalmi jelentőséggel is bír. Közönségünk tehát a legnagyobb érdeklődéssel fogja kísérni a kitűnő fővárosi vendégek itteni szereplését és értéket fog tulajdonítani annak, hogy a lerándult tisztviselők a legjobb emlékekkel távozzanak körünkből.

A minden tekintetben érdekes mérkőzés délután fél 6 órakor kezdődik, hogy a hűvösebb időben a játékosok annál inkább érvényesüljenek. A mérkőzésre, melyet Lakatos Béla szövetségi bíró fog vezetni a NAC. I. a következő összeállításban áll ki: Sisi—Fritz, Hanny—Milo Schossberger, Stotter—Oblatt, Kovács, Székány, Kun, Kuli.

**A nagyváradai vívómesterek győzelme.** A napokban zajlott le Ausztria—Magyarország vívómestereinek versenye. Nagyváradot *Ganzmann* Ferenc a Bihari Vivó Club mestere és *Csurl* Alfréd a Sportegylet mestere képviselték. Mintegy 250 versenyző küzdött a dicsőségért, mely igazán értékes volt, tekintve a nagy konkurentiát. A mieink szép eredményeket értek el. *Ganzmann* a Bihari Vivó Club mestere, aki az elsők között foglalt helyet, aranyérmeket nyert és ezzel megmutatta, hogy nemcsak Nagyváradon, hanem az egész vidéken ritkítja párját. Tiszteletére e hó folyamán a Bihari Vivó Club bankettet ad. *Csurl* Alfréd szintén diadallal került ki a mérkőzésből és különösen pompás törvívásáért aranykeresztes ezüst érmet nyert.

**Igazságszolgáltatás.**

**A bihari közigazgatás a Pesti Hirlapban.**

Még élénk emlékezetben állanak azok a dolgok, amelyek a *Pesti Hirlap* ban, a múlt télen láttak napvilágot.

Mindenről volt ebben szó, de legtöbb a mi »szegény bihari közigazgatásunkról«. E hirlapi cikkek révén lett ismeretes *Juhász* Elemér dragánfalvai körjegyző neve is. Ugyanis a sajtópör tárgyalásánál, mint *Fehéri* Armandnak, a Pesti Hirlap munkatársának egyik főtanuja szerepelt.

*Juhász* Elemér dragánfalvai körjegyzőt ezért és más dolgokért felfüggesztették hivatalától s felfüggesztése óta a dragánfalvai körjegyzői teendőket egy állandó helyettes végzi el addig, amíg *Juhász* Elemérnek fegyelmi ügye végleg eldőli.

Véget értek a Pesti Hirlap cikkei s véget ért az e miatt indított sajtópör is és *Fehéri* Armand megnevezte *Tempelán* Dezső főszolgabírónak azokat, akik adatokat szolgáltatnak neki alapul a támadó cikkekhez.

Néhány nap óta érdekes ügydarab fekszik a belényesi kir. járásbírósnál. Szentén egyik fejleménye a fentebb elsoroltaknak.

*Juhász* Elemér körjegyzőnek terménybeli járandóságot fizetett a köréhez tartozó *Kisnyégerfalva* község. A terménybeli járandóság ki-egészítő részét képezi a körjegyző készpénzbeli fizetésének és más egyéb járandóságának.

Ezt nem akarta teljesíteni *Kisnyégerfalva* község. Nem tudhatni mi okból, megtagadta a körjegyző terménybeli járandóságának a kiszolgáltatását.

*Juhász* Elemér most beperelte a községet jogos követeléséért. Az érdekes ügy tárgyalása e hó 12 én lesz a belényesi kir. járásbíróság polgári osztályán.

**§ A májusi véres nap.** A május 16 23-ikán Budapesten lezajlott tüntetés ama vádlottjaival szemben, akik máig is vizsgálati fogságban ülnek, még e hó végén, vagy a jövő hó elején már a főtárgyalást is megtartják. Ilyen fogságban ülő vádlott *Kuszonót* van. De folyik az eljárás mások ellen is, akik szabadlábon v. dekeznek és a kir. ügyészség körülbelül *nyolcvan* ilyen terhelt ellen emelt vádat. Az utóbbiak pörében a főtárgyalás csak ősszel kerül sorra.

**TÁVIRATOK.**

**Kovács Gyula a rabkórházban.**

Budapest, július 6.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután fél két órakor *Kovács Gyula* képviselőt a szanatóriumból átszállították a gyűjtőfogház rabkórházába. A rendőrség részéről a szanatóriumban megjelent dr *Zoltán* fogalmazó két detektív társaságában és a szanatórium vezetésénél bejelentették jövetelük célját.

A bejelentés senkit sem lepelt meg. Mikor tudtára adták *Kovács*nak, hogy el fogják szállítani, nyugodtan viselkedett. Előbb megebédelt, aztán a fogalmazóval együtt a szanatórium hátsó kapujánál lévő kocsik egyikében foglalt helyet. *Kovács* sebe még nem gyógyult be teljesen, azonban ez már nem akadályozza meg a beszédben. A képviselő távozásakor a betegek az ablakokba tódultak, a szanatórium személyzete pedig a folyosón képezett sorfalat.

Az utcán hatalmas tömeg gyűlt össze és nagy ovációban részesítette *Kovács*ot, aki gyorsan hajtatott el a szanatórium elől. Egy csomó ember még a kocsik után futott és csak akkor maradt el, mikor a két kocsi már jó messze robogott.

A merénylő képviselőt egyelőre a kórházban gyűjtőfogház rabkórházában helyezik el. A kórházban egy ideig még orvosi kezelés alatt lesz *Kovács*, mert sebe még mindig gondozást igényel és hetek kellene hozzá, hogy végleg felgyógyuljon betegségéből.

**Reggelizés előtt félpohár**  
Használata valódi áldás gyomorba-  
jásoknak, székzsorulásban szenvedőknek.  
Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

**Reggelizés előtt félpohár**  
Használata valódi áldás gyomorba-  
jásoknak, székzsorulásban szenvedőknek.  
Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

**Reggelizés előtt félpohár**  
Használata valódi áldás gyomorba-  
jásoknak, székzsorulásban szenvedőknek.  
Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

**Reggelizés előtt félpohár**  
Használata valódi áldás gyomorba-  
jásoknak, székzsorulásban szenvedőknek.  
Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

**Az Olimpiád megnyitása.**

Stockholm, július 6.

(Saj. tud.) A svéd király ma ünnepélyesen megnyitotta az olimpiádi játékokat. A király fényes kísérettel vonult a megnyitásra, a hol nagy ovációkban részesítették. A megnyitó beszédet svéd nyelven mondta a király.

Stockholm, jul. 6.

A sifutásban a magyarok nem kerültek első helyre. A döntő versenyben nem is vesznek részt. A gerelyvetésben a legjobb magyar gerelyvető, Koltán Mór csak harmadik helyre került. A törvívásban Földes dr (magyar) és Schaskeker kerültek ki győztesen. Ezek tovább vivnak. Az úszásban a 100 méteres előfutamot Boleznai, míg az 1500 méterest Lestores nyerte.

**A tengerészsztrájk.**

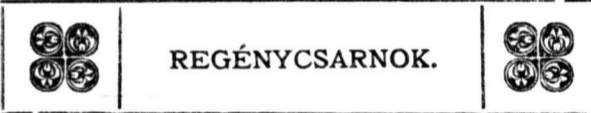
Paris, jul. 6.

A hajósok központi bizottsága ülést tartott, amelyen a lajstromozott tengerészek eljárás t helyeselte és felhívást intézett hozzájuk, hogy folytassák tovább a megkezdett munkát.

**Osszeesküvés Portugáliában.**

Lisszabon, jul. 6.

Itt nagy összeesküvést fedeztek fel, amely a köztársaság elnöke és a kormány tagjai ellen irányult. Abban az esetben, ha az összeesküvés sikerült volna, Castro volt igazságügyminiszter került volna mint diktátor a köztársaság élére.



**GYÖNGYVIRÁG.**

IRTA CSERES ANDOR. 13

— Mit, maga azt mondja, hogy én nem tudok gondolkodni? Ez sértés kisasszony, amit hazánál nem török. Maga ide jött Strassburgból kenyeret keresni, no jó, megadtuk azt magának és maga sértéssel viszonozta. Tudja, hogy ezért ma elbocsátom?  
 — Bocsásson el, nagyságos asszony! — Bocsásson el, hogy az Isten áldja meg érette. Én már torkig vagyok avval, amit itt tanultam. Mi Elzászban ilyet nem ismerünk.  
 — Azt akarja mondani, hogy ott nincs zsidó?  
 — Azt, nagyságos asszony. Ahol pedig nincs zsidó, ott mélyebb az érzés, mert onők csak a felszínen élnek mint a tenger habja. elválnak a nagy tömegetől és azt hiszik, hogy a kulturának a legfelső fokán állanak. A nagyságos asszony apja, a jó, öreg Glücksbaum...  
 — Csitt! — itt ne mondja ki a nevét.  
 — Miért ne mondjam? — az unoka nem szégyelheti a törzset, ahonnan származott nem a vallást, amelyben nevelkedett, nem a bölcsőt, amelyben ringott. Nem az a műveltség, amit a nagy tudás ad, hanem a szív és lélek összhangzatos érzelméi...

— Mit beszél maga nekem?  
 — Azt, hogy meguntam pár annyi időt át ebben a légkörben élni, kitör bennem a keserűség, amit öt éven át magamba szívtem.  
 — Maga antiszemita! — most látom, hogy antiszemita.  
 A leány kezével legyintett.  
 — Nem vagyok én antiszemita, de hogyha ebben a körben még sokáig kell élnem, igazán meg kellene gyűdnöm a zsidókat. Látta, nagyságos asszony, én tiszteltem az apját, azt az öreg, ősz szakállu embert, akinek egyetlen vágya, hogy megláthassa Jeruzsálemet.  
 — A táti nem tudja mit beszél.  
 — Hogyne tudná! — Egyszeren kimondja, hogy ő elsősorban zsidó és csak azután angol, francia, német, magyar. Hát van vágya, amit egész életén át őriz a szívében, az agyában. A szombat az ő napja, amikor a törát olvassa, amikor visszagondol az ősidőre, mikor Dávid meg Salamon király Szionnak szolgáltak. Ő legalább őszinte. Magok? — minden percben készen állanak a menekülésre, mert a nép rétegeibe felállni, vele egyesülni nem tudnak. A pénzt, csak a pénzt hajhásszák unos-unatlan mindentel médon. A hazafiságot nem tekintik, de kiáltják, hogy magyarok. Aki szemükbe mondja, hogy mi a hibájok, annak azt kiáltják, hogy antiszemita, pedig ahova beteszik a lábukat, ott jü nem terem. Az erkölcsök meglazulnak.  
 (Folyt. köv)

**KÖZGAZDASÁG.**

**Gabona üzlet.**  
Budapestben

A gabonapiacán tegnap kisebb élénkebb volt a hangulat. Bácskai rossz hírekre a buza határidő árfojyama 10 fillérel emelkedett. Kész áru változatlan.

*Határidők sárlata:*

Áprilisi buza	— — — —	11.79
Októberi buza	— — — —	11.82
Októberi rozs	— — — —	9.36
Októberi zab	— — — —	9.14
Aug. tengeri	— — — —	8.63
Szept. tengeri	— — — —	8.85
Májusi tengeri (1913)	— — — —	7.32

**Nagyváradon.**

O áruokban kevés üzlet fordul elő. A malok miután nagy liszt készlettel rendelkeznek, nem szívesen vásárolnak. Új áruban viszont az eladók tartózkodók.

*Árak:*

Buza	— — — —	11.30—11.40
Rozs	— — — —	9.60—9.65
Árpa	— — — —	10.—10.20
Zab	— — — —	10.30—10.50
Tengeri	— — — —	9.70—9.80

**Budapesti értéktőzsde**

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése

Magyar hitelrészvény	— — — —	845.—
Oszták hitelrészvény	— — — —	645.—
Jelzálogbank	— — — —	460.—
Leszámitoló és pénzváltó	— — — —	540.—
Városi vasut	— — — —	416.50
Közuti vasut	— — — —	764.—
Oszták államvasut részvény	— — — —	717.—
Salgótarjáni köszén	— — — —	754.—

A szerkesztésért felelős:  
**Dr VUCSKICS GYULA.**

**Több új félfedeles kocsik jutányosan eladók.**  
 Javításokat pontosan eszközölök, kívánatra személyesen megjelenek.  
 Helyi és vidéki telefon 11-37.  
**Hercegh Lajos**  
 kocsigyártó,  
 Sztaroveszky-ut 27—39. — Saját ház.

**Fürdői menetrend.**  
NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 39	8 10
V.-Velence >	7 59	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó >	8 16	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 49

**PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.**

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó >	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velence >	9 17	11 19	3 47	7 31	9 47
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

**NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.**

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 51
V.-Velence >	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

**FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.**

Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 50	9 10
Rontó >	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17
V.-Velence >	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40

\* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

**2—3 középiskolát végzett fiu nyomdász tanulónak felvétetik**  
 Szent László-nyomda  
 R.-T.-nál.

**Megjelent Nagyvárad szenzációja!**  
 „Levél Nagyvárad város közönségéhez“ Igyekezzen mindenki megszerezni.  
**Ma kerül kiosztásra. Kiosztják a MESSENGER BOYOK.**

## VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy 32 évi tapasztalataim és tanulmányaim után a mai kor igényeinek megfelelően

**Építkezési irodát nyitottunk.**

Eivállaljuk épület építését, átalakításokat, csatornázásokat szakszerű kivitelben, szolid árak mellett. Nedves falak a **legújabb találmány** szerint teljesen szárazzá alakítjuk át felelősség mellett.

Szives megbízásokat kérnek tisztelettel

## Kiss István és Fia

képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.  
Saját ház. Telefon 1118.

## Műhely áthelyezés!

Értesitem a n. érd. közönséget, hogy évek óta fenálló

**bádogos műhelyemet Huszár-utca 13. sz. alá**

helyeztem át. **Jutányos árban** vállalom, fürdő szoba, angol kiozett, vízvezeték berendezéseket, ugyszintén **épület és diszmű** bádogos munkákat stb. Költségvetés díjmentesen, levelekre válaszolok. Szives pártfogást kér

## Tötös Mihály

épület és diszmű bádogos.

Helyi és vidéki telefon 386.

## Kátránypapír:

21 ki ós tekercs	K	2-20
29 " " "		3-50
35 " " "		4-00
40 " " "		5-50
55 " " "		7-00
34 " elszigetelő		4-50

## Rondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

## Vajkovszki Ferenc

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

## Sarkady és Szánthó TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.



Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyórát „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz keretekkel. Olcsó árak.

**TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.** Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra Saját ház.

## Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtokvasarlati, eladási és erdő becslési irodája

**RÁKÓCZI-UT 10. SZAM.** Helybeli és vidéki telefonszám 725.

## Kovács Zsigmond

műasztalos

géperőre berendezett ipartelepe

Szacsvay-utca 70. sz.

Telefon 10-87.

## HRITZ ANTAL

cukrászdája Nagyvárad, Széles-utca BALOGH-féle házban.

Elfogadok minden alkalomra cukrász sütemények (különlegességek) elkészítését jutányos árban, ugyszintén kapható naponta kitűnő minőségű fagyalt és jegeskávé is. Megrendeléseket házhoz szállítok.

TELEFON 12-67.

Lakatos, gépész és kovácsmester urakat értesitem, hogy **nyersola- és villanymotorokkal berendezett reszelővágó ipartelepemet**

— május hó 1-én —

**Teleky-utca 45-ik szám alá áthelyeztem.**

További szives támogatást kérve

## Hegedüs József

kath. népszövetség tagja  
reszelővágó szakiparos.

**Szalonna, prima, pörkölt, nehéz áru legjutányosabban kapható. Mindennemű termények vétele és eladása.**

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ. áruosztály.

Teleky-utca 3-ik szám, Telefon 172.

**Autó (automobil) tulajdonosok szives figyelmébe**

**PNEUMATIK, kőpeny és tömlő, vulkanizáló műhely!** TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker. Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás naponként azonnal el lesz intézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik a legmagasabb árban megvételnek.



**„Varázsfuvola.”** Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak **4 korona.**

Csakis Vagner „Hangszer-Király” országszerte elismert legjobb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15 — Gyorsjavító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket!



## A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziasszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyított készítmény, csúszási és megfázásoknál.

Figyelmestetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyével és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozban van csomagolva. Ár üvegekben K.-90, K.1.40 és K.2.- és üvegtől minden gyógyszerárban kapható. — Forgalmazó: Török József gyógyszerésznő, Budapest.

**3. Richter gyógyszerár az „Arany országház”** Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

# „STANDARD” TÁRSASÁG VEGYÉSZETI GYÁR

BUDAPEST, IV. MAGYAR-UTCZA 44. SZ.

**Poloska, moly és egyéb féregirtást egy évi jótállással vállalunk vidéken is.**

Poloska és egyéb féreg irtáshoz ajánljuk szabadalmazott gázfejlesztő anyagunkat, melynek egyszerű alkalmazásával a poloskától végleg megszabadulhat,

1 szobára elegendő anyag 5 koronába kerül.

Feltétlen biztos hatású sváb és ruszni irtószer kilója 4 korona.

Légyirtó folyadék és por kilója 4 korona.

Patkány és egérintáshoz ajánljuk patkány és egérfusz-baczilust. A 20. század legmegbízhatóbb patkány és egérintő szere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszedelmes, tehát mindenütt elhelyezhető. A patkány és egérfusz bacilus árai:

1 kis adag 2-300 patkány kiirtására 6 K  
1 nagy „ 3-600 „ „ 12 K



**A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete Rt.**

Nagyvárad, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.

**Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona**

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5<sup>o</sup>-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlái betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal melletti gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankszerű beszedésekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Előleget nyújt értékpapírokra, terményekre és arukra; kölcsönöket ad előnyös törlesztés mellett.

Jelzálog és törlesztéses kölcsönöket folyósít házakra és földbirtokokra



Nagyvárad város

## VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

### Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egyes éjjel ügyeltesz szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

**Csillárak.**

**lólámpák**

állandóan nagy választékban kaphatók.

**Villamos motorok**

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

# FÉLIX-FÜRDŐ

nyári és téli gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hévviz forrása. **Vizhőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség.** Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben **9200** beteg hagyta el gyógyultan, javultan a páratlanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pörköcsozással hetenként **56 koronába** kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdőkkel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben megbülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirtda, interurbán telefon, állandó gyógyszerár a fürdő telepen. Prospektust küld az **igazgatóság.**

# Legolcsóbb bevásárlási források!

<p><b>Ha Ön</b> óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el FEUN KÁLMÁN óráshoz, Teleki-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. — <b>Órákban állandó nagy raktár.</b></p>	<p>Alapítotott 1895-ben. <b>Deo Adiuvante!</b> <b>Imrek Károly</b> épület és műbutorasztalos N.-Várad, Alapi-utca 2. szám. Alapítotott 1895-ben.</p>	<p><b>HA A KOSSUTH-</b> utczába vezeti utja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő <b>KEPES ETEL</b> varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.</p>	<p><b>Izsák Lidia</b> mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országos nagy népszerűségnek örvendenek a hölgyközönség körében. Megrendelhető mérték szerint, Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Fűző-üzlet: TELEFON 11-53. szám.</p>	<p><b>Mezey János és Tsa.</b> fűszer, esemégy kereskedése Nagyváradon, szt. László-tér és Teleki-utca sarok. <b>Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.</b></p>
<p><b>Hallatlan</b> olcsó árban készít Piski Ferenc cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni <b>Szent János-utca</b> sarok, Schvare Farkas-féle házban.</p>	<p><b>Fő a kézi mosás!</b> A ki erre reflektál, hívja meg Mészáros Mária gőzmosó és vegytisztító intézetét, házhoz elküld és haza is szállít. Szarvas-tér és Liget-utca sarkán. Levelekre azonnal válaszol. <b>Telefon 67.</b></p>	<p>Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók Szilágyi Géza és Ts-nál <b>Rákóczi-ut</b> <b>Telefon. 630.</b></p>	<p><b>Táray Sándor</b> Saját műlakatos műhelye, vízvezeték szerelője <b>NAGYVÁRAD</b> Körözs-utca 11. sz.</p>	<p><b>NE ADJUK</b> pénzünket idegen cégnek, vegyünk <b>lánckútat</b> MÁRKUJZ JÓZSEFNÉL Akadémia-u 1 sz.</p>
<p><b>Czukrász</b> sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltenek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás. <b>Molnár János cukrász</b> Kolozsvári-u. 50.</p>	<p><b>Keresse föl Haás Simon</b> rövidáru férfi- és női divat-üzletét <b>Szent János-utca 46.</b> gyógyszertár mellett, <b>hol hallatlan olcsó</b> árban lehet vásárolni.</p>	<p><b>A „Nagyvárad Torna Club“</b> Clubhelyisége Kolozsvári-utca 50. szám alatt a „Varga féle“ Magyar Király kávéházban.</p>	<p><b>Udvari kávéház</b> családok kellemes szórakozó helye. Estéknél Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat <b>Szt. László-tér és Zöldfa-utca.</b></p>	<p><b>FELDSTRICK KÁLMÁN</b> könyvkötészete és dobozgyártása <b>NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut</b> Moskovits-palota Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabíróóságok és körjegyzőségek szerződéses szállítója.</p>
<p><b>ROZSNYAY JÓZSEF</b> mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77. Helyi és vidéki telefon-szám: 1076. Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak-tudással a legpontosabban elvégezhetem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden still és kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem. Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műasztalos.</p>	<p>Szántó Dezső <b>első</b> nagyvárad <b>REDŐNY-</b> GYÁRA Rulikovszky-ut TELEFON 491.</p>	<p><b>Csoda elárusítás!!!!</b> Partiba vettem, szőnyeg, ágy és asztal garnitur, rumburger vászon, se-lyem és csipke dolgokat. <b>Félárba árusítom.</b> <b>Löwinger Márton</b> versenyáruháza Kert-u. 1. sz.</p>	<p>Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legolcsóbb <b>Horvát Béni</b> mechanikusnál, Kossuth Lajos-utca 18. Az összes alkatrészek állandóan raktáron. TELEFON 1038. szám.</p>	
<p><b>Haas Lajos</b> Gáz és villanyberendezési vállalat. Elvállal mindennemű gáz és villanysszereléseket és jókarbantartását. <b>TELEFON 1038. sz.</b></p>	<p><b>PENCZ JÁNOS</b> (cipész, szakiparos.) <b>NAGYVÁRAD,</b> Szt. János-u. 34. Készít mérték szerint úri és női (Orthopéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövők.</p>	<p>Elvállalnak minden e szakmába vágó munkákat, u. m.: <b>szobafestés</b> és <b>tapétázás.</b></p>	<p><b>WEINSTOCK</b> Testvérek szobafestők és tapétázók <b>NAGYVÁRAD,</b> Gilyányi-u. 21. Legtisztább kivitel jutányos árak mellett. Költségvetés díjtalan. Meghívásra házhoz jövőnk.</p>	<p>Alapítotott 1880-ban <b>Schopper György</b> utóda veje <b>Rohoska Pál</b> Villanyóro berendezett gépjavitó, vas és rézöntő <b>NAGYVÁRAD,</b> Sánc-utca 22. sz.</p>
<p><b>Mayer Lajos</b> kárpitós és díszítő <b>GYÁR-U 1 SZÁM.</b> Elvállal minden e szakmába vágó munkát jutányos árban. Levelezőlap meghívásra azonnal jövők. Állandóan kész-munka kapható.</p>	<p>TELEFON TELEFON Villamos berendezéseket és csillárokat a legolcsóbban szerezhet be <b>HIRNM. és FIA</b> elektromérnöki iroda és villamossági vállalatánál <b>Kossuth Lajos-u. 16. sz.</b> (A Moskovits cipőgyárral szemben.)</p>	<p><b>Györy Sándor</b> villanyóro berendezett kőes és kőszőrőldője Kert-utca, 4. szám. Elvállal mindentféle speciál kőszőrőldőket és javításokat, haj- és szakál vágó és lőnyíró gépet, zsillette és mindentféle más borotvák kőszőrölését pontosan eszközli.</p>	<p><b>Moly irtó szerek</b> rovarper, poloska tinktura, s többféle háztartási cikkek parket beeresztő viaszek kaphatók <b>VADÁSZ ALBERT</b> „Angyal” drogueriában BÉMER-TÉR.</p>	
<p><b>Fotbal cipők, gumi térdvédők, dresszek</b> a legolcsóbban kaphatók <b>Lefkovits és Kácsér</b> Zöldfa-u., cipő, kalap és uridivat áruházában.</p>	<p>Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyarak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít <b>SZENES SÁNDOR</b> villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövők.</p>	<p><b>Reisinger József</b> mechanikai gép és fegyverjavító műhelye Sas palota zöldfa passzázsa, ahol a legprecízebb esztéria és gépmunkák készülnek.</p>		

Telefon 235. Telefon 235.

**BENCZ GYULA**  
**ELITE**CUKRÁSZATA KOSSUTH-UTCA 10. SZ.  
Reggeli és uzsonna kávé.

Az uri közönség legkedveltebb szórakozó helye. Parfait Hachee, vagy másféle husos sütemények, torták stb. megrendelésre a legpontosabban elkészítetnek és házhoz szállítatnak.

Telefon 235. Telefon 235.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

**FEST! TISZTIT!**vegyileg női, férfi és  
gyermek ruhákat.**MOS!**

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:  
Zöldfa Passage 93.**Mokos Sándor.**

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

**PÁL SÁNDOR**

műbútorasztalos

Nagyvárad, Rimanóczy-u. 10. sz.  
Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkaért jótállok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

192

**Lat. szert. káptalani  
Uradalomnak**  
1911 évi saját termésű  
bagaméri és hegyköz-  
ujlaki bora nagyobb  
mennyiségben van  
**eladó.**Értekezni a káptalani irodában,  
Sál Ferencz-utca 4 szám alatt.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Csengeri-utca 21-ik szám alatt saját házamban, egy a mai kornak mindenképen megfelelő

**= épület és =**  
**műbútor asztalos**

műhelyt létesítettem. Elfogadok: előszoba és konyha felszereléseket minden kivitelben, továbbá templom, iskola, gyógyszertár és kávéház berendezéseket kellő jártassággal. Rajzzal és költségvetésekkel úgy helyben, mint vidékre készséggel szolgállok. — Tömeges rendeléseket kérve vagyok kiváló tisztelettel

**Gaal József**

mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52.

TELEFON 11-52.

**LENGYEL JÓZSEF**

épület- és díszmű-bádogos, vízvezeték-, fürdőszoba- és szagtalan angol klozet berendező

elfogad

házak, tornyok, kastélyok  
állandó jókarban tartását

Költségvetéssel úgy helyben, mint vidékre díjtalanul szolgál.

Bádogos és szerelő-telep:

Beöthy Ödön-utca 78. sz.

Helyi és vidéki telefon 338. szám.

**S GRAND PRIX****Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T.**  
**N.-Váradi és biharmegyei főraktára**  
**KOLLINER D. és FIA**CÉGNÉL PÁVEL-UTCA 26. SZ.  
Telefon 75. Telefon 75.Világos **Király** sörünket  
valamint **SZENT ISTVÁN** védjegyű  
**dupplamaláta**  
sörünket, melyet a leghírnevesebb  
orvosok mint kiváló gyógy-  
ást ajánlanak.**Halló!****Halló!**A nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívom, bádogos és vízvezeték szerelő műhelyem megtekintésére. **KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN.**

Szives pártfogást kér

**Kóródy István,**bádogos és vízvezeték szerelő.  
Kórház-u. 3. vagy Páris-u. 30.Főrangú hölgyek legkedvencebb szépítőszere  
a **FÖLDES-féle****MARGIT-CRÈME**

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos bűvárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.

A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz.

Pár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szep-lők, májfoltok és minceunemű kiütések

A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Kapható az egész világon. Tégelye 1 K és 2 K.  
Margit-szappan 70 f. Margit-puder 1 K 20 f.

Készíti és postán küldi:

**FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész, ARAD.

Kapható minden gyógyszertárban. Nagyváradon: Csanda Endre, Irgalmasok, Hegedűs R., Kovács Béla, Leszner Alfréd, Lédig Árpád, dr. Medvigy Ferenc, Vadász Albert droguéria, Újvárosi droguéria, Berger Sándor illatszertár. Nagyszalon-tán: Berkes Armin, Szabó Emil gyógyszertárban.

**Kincset ér**a **TORDY-féle****Hollandi 3 király tea,** mivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomor bajon is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) 80 fillér.

Mindenesetében kapható.

Vasszerkezeti gyár.



Lakatos műhely.

## SZÁNTÓ DEZSŐ első nagyvárad redőnygyára.

Értesilem a t. közönséget, hogy műlakatos ipartelepemet és redőnygyáramat a Szent János-utczáról, **Bulikovszky-ut 30. szám alá** (bejárat a honvéd laktanya mellett) egy direkte ezen célra épített és méreteiben még eddig városunkban nem létező gyárhelyiségembe helyeztem át. Redőny gyártmányaim: **Esslingeni ablak faredőnyök, gördülő acél bolti redőnyök, (rollók) napellenző ponyvák, Jalousiák, damaszt és vászon redőnyök a legkiválóbb minőségben.** Felvállalok az épület és műlakatosság keretébe tartozó összes munkákat, u. m.: **vasszerkezetek, vasrácsok, épület vasalások, biztonsági vasajtók, kiváló minőségű tűzhelyek és ajtócsukókat stb.** Szállítások vidékre a leggyorsabban. Redőny javítások szakszerűen eszközöltetnek. Javítási munkák telefon hívásra.

Tisztele. tel

**Szántó Dezső.**

TELEFON: 491 SZ.

TELEFON: 491 SZ.

## Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

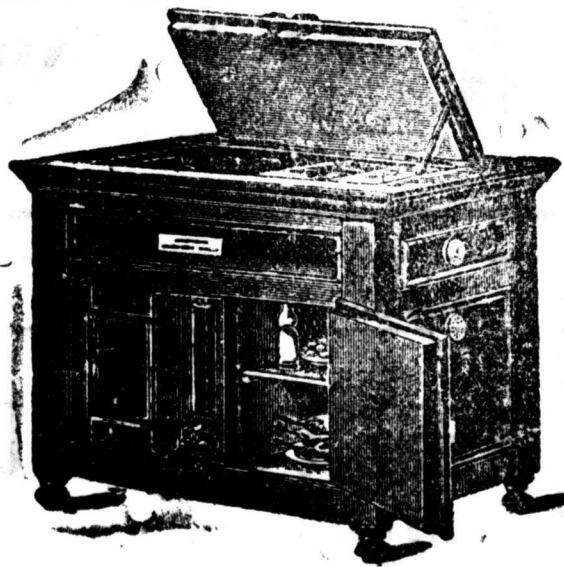
Szent János-utca 22. szám.  
TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari lagymentes  
closetteket vízöblítéssel.  
Angol-closett berendezést,  
víztartány vagy önzáró clo-  
sett csapokkal való öblítéssel.  
Mindennemű épület- és dísz-  
bádogos munkát. Villany-  
erő gépekkel berendezve.

## Moldoványi Béla

mérnöki-, építési- és vállalati irodája  
Nagyvárad, Körös-utca 33.

Vállal felméréseket, parcellázásokat, minden nemű tervezések és költségvetések készítését, építések ellenőrzését, leszámolások megejtését, valamint a mérnöki gyakorlat szakba vágó összes teendőinek elvégzését.



## JÉGSZEKRÉNYEK, FAGYLALT-GÉPEK, PERMETEZŐK

legnagyobb  
választékban

Telefon 390.

**TARSOLY és RISZTÓ**

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

különlegességek  
vaskereskedésében

Telefon 390.

Telefon 235. Telefon 235.

**BENCZ GYULA****ELITE**

CUKRÁSZATA KOSSUTH-UTCA 10. SZ.

**Reggeli és uzsonna kávé.**

Az uri közönség legkedveltebb szórakozó helye. Parfait Hachee, vagy másféle husos sütemények, torták stb. megrendelésre a legpontosabban elkészítetnek és házhoz szállítatnak.

Telefon 235. Telefon 235.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

**FEST! TISZTIT!****vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.****MOS!**

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet  
Zöldfa Passage 93.

**Mokos Sándor.**

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

**PÁL SÁNDOR**

műbútorasztalos

Nagyvárad, Rimenóczy-u. 10. sz.  
Vállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett kőbaberendezések, konyhabútorok készítését és portál munkákat.

És izlós munkáért jótállak.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

**Lat. szert. káptalani  
Uradalomnak  
1911 évi saját termésű  
bagaméri és hegyköz-  
nylaki bora nagyobb  
menyiségben van  
eladó.**

Értekezni a káptalani irodában,  
341 Ferencz-utca 4 szám alatt.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy  
**Csingeri-utca 21-ik szám alatt**  
saját hazamban, egy a mai kor-  
nak mindenképen megfelelő

**= épület és =  
műbutor asztalos**

műhelyt létesítettem.  
Elfogadok: előszoba és konyha  
felszereléseket minden ki-  
vitelben, továbbá templom,  
iskola, gyógyszertár és ká-  
véház berendezéseket kellő jár-  
tas-ággal. Rajzzal és költség-  
vetésekkel úgy helyben,  
mint vidékre készséggel  
szolgállok. — Tömeges ren-  
deléseket kérve vagyok kiváló  
tisztelettel

**Gaal József**  
mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52.

TELEFON 11-52.

**LENGYEL JÓZSEF**

épület- és díszmű-bádogos, vízvezeték-, fürdő-  
szoba- és szagtalan angol klozet berendező

elfogad

**házak, tornyok, kastélyok  
állandó jókarban tartását**

Költségvetéssel úgy helyben, mint vidékre  
díjtalanul szolgál.

Bádogos és szerelő telep:

**Beöthy Ödön-utca 78. sz.**

Helyi és vidéki telefon 338. szám.

**S GRAND PRIX**

**Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T.  
N.-Várad és biharmegyei főraktára  
KOLLINER D. és FIA**

CÉGNÉL PÁVEL-UTCA 26. SZ.

Telefon 75.

Telefon 75.

**Világos Király** sörünket  
valamint **szent István** védjegyű  
**dupplamaláta**

sörünket, melyet a leghírevesebb  
orvostanárok mint kiváló gyógy-  
ítalt ajánlanak.

**Halló!****Halló!**

A nagyérdemű közönség szives figyel-  
mét felhívom, bádogos és vízvezeték  
szerelő műhelyem megtekintésére.  
**KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN.**

Szives pártfogást kér

**Kóródy István,**

bádogos és vízvezeték szerelő.  
Körház-u. 3. vagy Paris-u. 30.

Főrangú hölgyek legkedvencebb szépítőszere  
a **FÖLDES-féle**

**MARGIT-CRÈME**

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok  
millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudomá-  
nyos buvárlatok alapján készült arc-crème és  
mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a  
legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő  
és finomító.

A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is  
rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő  
gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle  
és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz.

Pár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szep-  
lők, májfoltok és mindenemű kiütések

A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti  
az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás,  
a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Kapható az egész világon. Tégelye 1 K és 2 K.  
Margit-szappan 70 f. Margit-púder 1 K 20 f.

Készíti és postán küldi:

**FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész, ARAD.

Kapható minden gyógyszertárban. Nagyvá-  
radon: Csanda Endre, Irgalmasok, Hegedűs R.,  
Kovács Béla, Leszner Alfréd, Lédig Árpád, dr.  
Medvigy Ferenc, Vadász Albert drogéria, Újvárosi  
drogéria, Berger Sándor illatszertár. Nagyszalon-  
tán: Berkes Armin, Szabó Emil gyógyszertárban.

**Kineset ér**a **TORDY-féle****Hollandi 3 király tea,**

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyúttal étvágy-  
javító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, belmükö-  
dést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomor bajon is segít. Csomagja (kbl. 10—12-szeri hasz-  
nálatra) 80 fillér.

**Minden gyógyszertárban kapható.**

**Értesítés.**

Megnyílt a

**„Béka“ bolt**

Uj rőfös, rövid és női divatáru-  
ház Nagyváradon Zöldfa-utca

Tessék ügyelni a kirak-  
at-üvegeinkre festett



**„BÉKÁRA“**

**Árjegyzéki kivonat:**

- 1 vég Rumburger vászon mindenre alkalmas 4.50
  - 1 méter gyapjuszövet bármilyen színben, 120 széles —.89
  - 1 Himzett elejű nőiing szepességi vászonból 1.65
  - 1 nőiing finom sifonból —.95
  - 1 női hálókabát (korzetta) finom sifonból —.98
  - 1 Nőiing himzéssel és szalaggal dusan díszítve —.98
  - 1 Izléses diszkötény —.55
  - 1 Női reformkötény finom klottból vagy lüszterből 1.65
  - 1 fekete klott alsószoknya —.98
  - Egy 6 személyes damaszt garnitura 2.75
  - 1 Fekete nap és esernyő —.98
  - 1 Elegáns fehér puhaelejű férfiing 1.25
  - 1 finom 5 soros gallér minden fazon és szám —.13
  - 1 pár kezelt fehér vagy színes —.21
  - 12 darab valódi rumburgi vászon zsebkendő 1.50
  - 1 méter kozmanózi karton bármilyen színben, jó mosó —.22
  - 1 méter legfinomabb gyapjudelin legujabb divatúak —.59
  - 1 kétszemélyes klott paplan jó vattával töltve, bármilyen szín 3.25
  - 1 Ablakra való szövetfüggöny 1.39
  - 1 Magános ágyterítő —.89
  - 1 garnitura 2 ágy és egy asztalterítő 4.50
  - 1 Vég valódi rumburgi kanavász, bármilyen színben 4.75
  - 1 fehér sifon alsószoknya —.98
  - 1 méter ruhavászon minden színben —.29
  - 1 méter csipkefüggöny —.26
  - 1 fejre való selyemsal 1.25
  - 1 m. 120 széles gyapju pepita szövet —.45
  - 1 méter mosó delin legujabb minták —.24
  - 1 himzett elejű bluz —.98
  - 1 színes napernyő gyönyörű szép 1.52
  - 1 Reformkötő, jó mosókarton —.69
  - 1 nyári flanel takaró —.95
  - 1 fejre való pepita selyem kendő —.95
  - 1 finom damaszt abrosz —.98
  - 1 kávé abrosz —.79
  - 1 kávé szalvéta —.06
  - 1 fekete klott alsószoknya —.98
  - 1 Szmirna ágyhához való szőnyeg 1.65
  - 1 méter bőrerős spárta szőnyeg —.39
  - 1 nagy szoba szőnyeg —1.69
  - 1 méter dupla széles cérna csipke függöny aplikált mintákkal —.58
- Vidéki megrendelések utánvétel mellett a legpontosabban lesznek elintézve.  
Postai szétküldések minden nap. Tessék a kirakat-üvegeinkre festett „BÉKÁT“ keresni.

PÉNZ PÉNZ PÉNZ

HA SZERENCSES  
PÉNZT SZEREZHET  
A  
**FREDIN**  
CIPÖKRÉMMEL  
MERT

MINDEN 100-ik DOBOZ FENEKÉN 20 fill.  
MINDEN 1000-ik FENEKÉN 1 korona

TALÁLHATÓ  
**SELLE & KARY**  
WIEN XIII  
BUDAPEST, VI. BATYKÓ-UTCA 2/B.

**„NIGRIN“**

a legjobb cipőkrém az egész világon  
Az eddigi világhírű wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

**ST. FERNOLENDT, WIEN III.**  
cs. és kir. udvari szállító.  
80 éves gyári fennállás.

Alapított 1884-ik évben.

**Készít és javít**

orgonákat, harmóniumot,  
zongorákat, pianót és minden e szakmába vágó munkát a legujabb szisztema szerint

**Fried Leopold**  
orgona-építész  
Nagyvárad, Szent János-utca 6.

**Csúzi Ferencz**  
fehérenemű és ruhatisztító intézete  
N.-Várad Szaniszló-u 32.

Elvállal fehérenemű és minden más ruha tisztítást jutányos árban.  
Meghívásra a ruhákért érte is küldök. Levelekre válaszolok.

Vasszerkezeti gyár.



Lakatos műhely.

## SZANTÓ DEZSŐ

# első nagyvárad

## redőnygyára.

Értesilem a t. közönséget, hogy műlakatos ipartelepemet és redőnygyáramat a Szent János-utczáról, **Rulikovszky-ut 30. szám alá** (bejárat a honvéd laktanya mellett) egy direkte ezen célra épített és méreteiben még eddig városunkban nem létező gyárhelyiségembe helyeztem át. Redőny gyártmányaim: Esslingeni ablak faredőnyök, gördülő acél bolti redőnyök, (rollók) napellenző ponyvák, Jalousiák, damaszt és vászon redőnyök a legkiválóbb minőségben. Felvállalok az épület és műlakatosság keretébe tartozó összes munkákat, u. m.: vasszerkezetek, vasrácsok, épület vasalások, biztonsági vasajtók, kiváló minőségű tüzhelyek és ajtócsukókat stb. Szállítások vidékre a leggyorsabban. Redőny javítások szakszerűen eszközöltetnek. Javítási munkák telefon hívásra.

Tisztele tel

**Szántó Dezső.**

TELEFON: 491 SZ.

TELEFON: 491 SZ.

## Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 22. szám.

TELEFON 532. TELEFON 532.

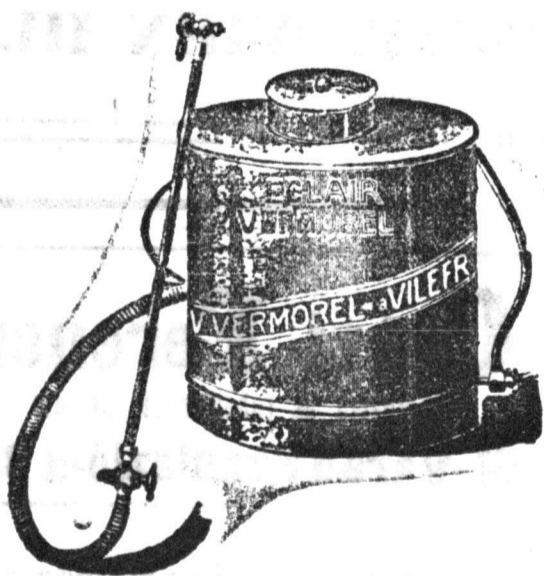
Készít udvari lagymentes  
closetteket vízöblítéssel.  
Angol-closett berendezést,  
viztartány vagy önzáró clo-  
sett csapokkal való öblítéssel.  
Mindennemű épület- és dísz-  
bádogos munkát. Villany-  
erő gépekkel berendezve.

## Moldoványi Béla

mérnöki-, építési- és vállalati irodája

### Nagyvárad, Körös-utca 33.

Vállal felméréseket, parcellázásokat, minden nemű tervezések és költségvetések készítését, építések ellenőrzését, leszámolásokat megejtését, valamint a mérnöki gyakorlat szakba vágó összes teendőinek elvégzését.



JÉGSZEKRÉNYEK, FAGYLALT-GÉPEK, PERMETEZŐK

legnagyobb  
választékban  
Telefon 390.

**TARSOLY és RISZTÓ**

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

különlegességek  
vaskereskedésében  
Telefon 390.